

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, доцента
Зайкіної Ганни Миколаївни на дисертацію Мех Юлії Володимирівни на
тему «Адміністративно-правовий механізм державно-приватного
партнерства в секторі безпеки України», подану на здобуття наукового
ступеня доктора юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне
право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертаційного дослідження.

Актуальність дослідження адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України обумовлена необхідністю створення ефективної правової бази для інтеграції приватного сектору в національну систему безпеки. В умовах сучасних викликів, пов'язаних з війною, агресією, тероризмом та кіберзагрозами, виникає потреба у швидкій та ефективній реакції, яка можлива лише за умови наявності чітко визначених правових механізмів.

Адміністративно-правовий механізм державно-приватного партнерства відіграє ключову роль у забезпеченні прозорості та підзвітності цієї співпраці. Прозорі правові процедури та механізми контролю є необхідними для запобігання корупції та зловживанням, що особливо важливо в сфері безпеки, де неправильне використання ресурсів може мати серйозні наслідки для національної безпеки.

Важливою складовою успішного державно-приватного партнерства є розуміння та дотримання правових норм усіма залученими сторонами. Це включає не лише державні органи, але й приватні компанії, які повинні бути обізнаними з вимогами законодавства та діяти в рамках правового поля.

Таким чином, дослідження Мех Юлії Володимирівни на тему «Адміністративно-правовий механізм державно-приватного партнерства в секторі безпеки України» є надзвичайно актуальним з огляду на потребу у вдосконаленні правового регулювання, забезпеченні прозорості та підзвітності, а також розвитку правової культури. З огляду на вищевикладене, актуальність дисертації Мех Юлії Володимирівни є повністю обґрунтованою, а робота є

важливою та цінною як для науки адміністративного права, так і для реального життя кожного громадянина України.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами.

Вибрана тема дисертації зосереджена на реалізації основних положень Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р.; Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015; Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020; Стратегії воєнної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 25 березня 2021 р. № 121/2021; Стратегії кібербезпеки України, затвердженої Указом Президента України від 26 серпня 2021 р. № 447/2021; Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 р. № 1363-р.

Мета роботи полягає в тому, щоб на основі комплексного теоретичного та методологічного аналізу сучасних адміністративно-правових концепцій, принципів та механізмів, розробити оптимальну модель адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, враховуючи міжнародний досвід та специфіку національного законодавства, для підвищення ефективності та забезпечення надійного функціонування безпекового сектора в умовах сучасних викликів та загроз. Сформульовані відповідно до мети завдання дозволили дисертантці визначити особливості адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави, виробити пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення обраної проблематики.

Об'єкт та предмет дослідження сформульовані вдало і відповідають вимогам МОН України.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Високий ступінь обґрунтованості результатів дослідження зумовлено досить раціональною та внутрішньо узгодженою структурою дисертаційної

роботи. Робота складається зі вступу, чотирьох розділів, що містять чотирнадцять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальна структура роботи в цілому є логічною, послідовною, раціональною, обґрунтованою предметом, метою та завданнями дослідження.

Методологічною основою дисертації стали загальні і спеціальні методи наукового пізнання. Застосування діалектичного методу дозволило сформулювати концепт державно-приватного партнерства як сукупності поглядів та ідей, що характеризуються безпековою сферою суспільних відносин. За допомогою методу ретроспективного аналізу була вироблена порівняно нова правова регламентація державно-приватного партнерства. Метод класифікації застосовано щодо формування принципів та функцій як основних засад адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. Формально-юридичний метод став основою дослідження нормативно-правового забезпечення державно-приватного партнерства. Системний метод дозволив сформулювати зміст адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. Інструментально-правовий метод застосовано щодо виділення адміністративних інструментів реалізації державно-приватного партнерства. Метод моделювання використано для виділення ідеальних зв'язків, що супроводжують адаптацію взаємодії приватного сектору з публічними інституціями під час впорядкування суспільних відносин в секторі безпеки. Функціональний підхід дозволив розкрити особливості адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії особливих правових режимів. Методи аналогії та порівняльно-правового аналізу дозволили розкрити міжнародний та зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки. Логіко-юридичний метод використано при виділенні пріоритетних напрямів реформування адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, та формуванні відповідної адміністративно-правової доктрини. Метод теоретико-правового прогнозування дав можливість сформулювати наукову концепцію щодо

формування оптимальної моделі адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. Соціолого-правовий метод застосовано при проведенні авторського соціологічного опитування у сфері реалізації інструментів державно-приватного партнерства в Україні.

Емпіричну базу дисертації складають узагальнення практичних даних та звітів діяльності Міністерства економіки України, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства оборони України, інших державних органів та приватних суб'єктів у сфері реалізації державно-приватного партнерства, а також аналітичні довідки та офіційні інтегровані звіти суб'єктів громадянського суспільства та міжнародних організацій, що стосуються укладення безпекових проектів в Україні.

Зміст дисертації в цілому характеризується досить високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Чітко виражений теоретичний підхід, зокрема, вдало розроблені дефініції, класифікації і критерії дозволили автору аргументовано визначити власну позицію щодо багатьох дискусійних проблем адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в Україні.

При цьому, дисертація виконана здобувачкою самостійно. Усі сформульовані положення та висновки є результатом особистих досліджень дисертантки. Ідеї, положення чи гіпотези інших авторів мають відповідні посилання і використані лише для підкріплення позицій здобувачки або відповідної наукової полеміки.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є першим комплексним дослідженням адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, що поєднує теоретико-методологічні засади з практичними аспектами функціонування під час дії особливих правових режимів. У результаті проведення якого запропоновано низку нових висновків, положень та рекомендацій щодо формування оптимальної моделі адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України.

Авторкою уперше сформовано адміністративно-правовий механізм державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії надзвичайного стану як систему правових, організаційних та адміністративних заходів, спрямованих на залучення приватного сектору до спільних дій з державними органами для ефективного реагування на загрози національній безпеці, що забезпечує координацію та синергію ресурсів та можливостей держави з приватним сектором для підтримання громадського порядку, нейтралізації загроз, відновлення інфраструктури та забезпечення стійкості в умовах надзвичайного стану.

Удосконалено термінологічне розуміння методології адміністративно-правового дослідження державно-приватного партнерства в секторі безпеки України як системного підходу до вивчення правових механізмів та взаємодії між публічними та приватними суб'єктами, що включає використання загальнонаукових та спеціальних методів аналізу для виявлення правових норм, процедур та інструментів, що регулюють державно-приватне партнерство.

Вдало удосконалено положення щодо форм функції контролю за дотриманням стану законності в сфері національної безпеки в рамках державно-приватного партнерства: 1) державно-приватне партнерство як інструмент контролю за діяльністю суб'єктів сектору безпеки, що ґрунтується на делегуванні окремих повноважень приватному партнеру, наданні доступу до інформації щодо сектору безпеки, можливості оцінювати відповідність дій суб'єктів сектору безпеки вимогам законодавства; 2) державно-приватне партнерство як форма громадського контролю за діяльністю державних інституцій, що зумовлено незалежністю приватного партнера від державних органів, та прямою зацікавленістю приватного партнера в законності та ефективності діяльності суб'єктів сектору безпеки.

Отримали подальшого розвитку положення щодо необхідності в післявоєнний період утворення окремого центрального органу виконавчої влади, що забезпечує та реалізує державну політику в сфері національної безпеки – Міністерства з питань національної безпеки, серед завдань якого виокремлюватимуться: забезпечення формування та реалізації державної політики

з питань захищеності конкретних державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу, життєво важливих національних інтересів; здійснення в установленому порядку координації діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування з питань забезпечення національної безпеки; забезпечення прав службових та посадових осіб державних органів, які виконують повноваження з забезпечення національної безпеки; вироблення порядку застосування заходів, які спрямовані на забезпечення національної безпеки.

Отримали подальшого розвитку практичні положення стосовно запровадження сучасних цифрових технологій та інструментів управління як об'єкту основних безпекових проектів державно-приватного партнерства, що має стати невід'ємною частиною процесу подальшого післявоєнного відновлення, з впровадженням механізму спрощеного прийняття рішень та скорочення строків підготовки безпекових проектів, що забезпечить їх прозорість та ефективність, сприятиме залученню інвестицій та підвищенню довіри бізнесу та громадян до управлінського сектору.

У висновках дисертації на основі комплексного теоретичного та методологічного аналізу сучасних адміністративно-правових концепцій, принципів та механізмів, розроблено оптимальну модель адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, з врахуванням міжнародного досвіду та специфіки національного законодавства, для підвищення ефективності та забезпечення надійного функціонування безпекового сектора в умовах сучасних викликів та загроз.

В цілому, теоретичні результати й наукові положення, які містяться в цій дисертації, характеризуються єдністю змісту і свідчать про особистий вклад авторки в юридичну науку.

Практичне значення одержаних результатів в теоретичній і практичній сферах обумовлюється тим, що викладені в дисертації теоретичні положення, висновки та пропозиції вже застосовані та можуть бути використані в майбутньому в таких напрямках: науково-дослідній діяльності – для формування адміністративно-правової доктрини державно-приватного партнерства в секторі

безпеки України; законотворчій роботі – щодо законодавчого вдосконалення правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України; освітньому процесі – під час підготовки та проведення лекцій, семінарів і практичних занять для здобувачів вищої освіти.

Тобто, вдалий і логічно поєднаний вибір у дослідженні питань, їх актуальність, розумне співвідношення теоретичних міркувань та прикладів з практики, чіткість викладу матеріалу, аргументованість наукових висновків і узагальнень свідчать про значний науковий рівень проведеного дослідження та його практичне значення.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

Разом з тим, дисертація не позбавлена певних недоліків та суперечливих положень, які потребують додаткових пояснень та уточнень.

1. В обґрунтуванні актуальності теми дослідження відсутні дані про соціологічні опитування в аналізованій сфері.

2. В методології дослідження здобувачка вказує про використання методу ретроспективного аналізу. Однак, окремого підрозділу роботи щодо історичних етапів становлення державно-приватного партнерства немає.

3. Формуючи елементи адміністративно-правового механізму, здобувачка до його елементів відносить процедури. Однак, саме адміністративні процедури не проаналізовано в окремому підрозділі роботи.

4. Чому здобувачка, у підрозділі 4.1, аналізуючи зарубіжний досвід, вказує на запозичення німецького досвіду саме в державно-приватному партнерстві в частині інтенсифікації реконструкції доріг, що не належить до сфери безпеки?

5. Здобувачка пропонує прийняти Стратегію розвитку державно-приватного партнерства в секторі безпеки України на 2024–2027 роки. Однак, формуючи таку стратегію, можливо краще було б зосередитися на загальному розвитку державно-приватного партнерства, не виділяючи сферу безпеки під самостійну стратегію.

Вищенаведені зауваження, які в певній мірі носять характер побажань, не впливають на загальну позитивну оцінку якості виконаної дисертанткою роботи.

Оцінка оформлення дисертації та змісту реферату. Реферат дисертації

відповідає її змісту та повністю відображає основні положення і результати дослідження. Дисертацію та реферат оформлено відповідно до встановлених МОН вимог.

Загальний висновок.

Дисертаційне дослідження Мех Юлії Володимирівни на тему «Адміністративно-правовий механізм державно-приватного партнерства в секторі безпеки України» є завершеною працею, в якій отримано нові науково обгрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретне наукове завдання.

Виходячи із зазначеного, слід вказати, що дисертаційне дослідження за своєю актуальністю, новизною постановки та вирішенням досліджених проблем, теоретичним рівнем і практичною корисністю, достовірністю і обгрунтованістю одержаних результатів повністю відповідає науковій спеціальності 12.00.07 та вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, а його авторка – Мех Юлія Володимирівна – заслуговує присудження наукового ступеня доктора юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент –

Начальник відділу освітніх комунікацій

та публічного адміністрування

Департаменту освіти Харківської міської ради

доктор юридичних наук, доцент

Юлія Зайкіна